

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maaseudun kehittämisen tukemisesta annettua lakia. Laki liittyy Euroopan unionin maatalouspolitiikan uudistukseen. Euroopan unionin säädösten asteittainen valmistuminen ja soveltaminen aiheuttavat tarpeen tehdä lakiin joitakin muutoksia ja saattaa se vastaamaan kaikilta osin uutta Euroopan unionin lainsäädäntöä. Lakiin ehdotetaan myös tehtäväksi sellaisia muutoksia, joilla pyritään lisäämään tukijärjestelmän joustavuutta ja vähentämään toimijoille ja viranomaisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Kehittämishankkeiden tukemisessa voitaisiin hyödyntää Euroopan unionin valtiontukisääntöihin liittyviä ryhmäpoikkeuksia, ja yritysten osallistumista paikallisen toimintaryhmän koordinoimiin teimahankkeisiin voitaisiin tarpeellisessa määrin lisätä. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi, että elintarvikkeiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen

myönnettävää tukea sekä tukea viljelijöille maatilatoiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle voidaan maksaa myös muille kuin maaseutualueille. Eräitä laissa säädettyjä määräaikoja ehdotetaan väljennettäväksi yritysten aseman helpottamiseksi.

Viranomaisten työtä ehdotetaan vähennettäväksi karsimalla tarpeettomia lausuntomenettelyjä ja lisäämällä mahdollisuutta sähköiseen tiedonsiirtoon viranomaisten välillä. Viranomaisten tarkastusoikeus laajennettaisiin koskemaan niitä tilanteita, joissa tuettu toiminta tai tuetun investoinnin kohde siirretään toiselle ennen kuin Euroopan unionin lainsäädännön mukainen tuettujen toimien pysyvyyttä koskeva määräaika on kulunut. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä muutoksia, jotka ovat luonteeltaan teknisiä tai muutoin merkitykseltään vähäisiä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	5
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	6
3.1 Vaikutukset valtiontalouteen ja viranomaisten tehtäviin.....	6
3.2 Yritysvaikutukset.....	6
3.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	7
4 ASIAN VALMISTELU.....	7
4.1 Valmistelun vaiheet.....	7
4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	7
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	9
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	9
2 VOIMAANTULO.....	14
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	14
LAKIEHDOTUS.....	15
Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta.....	15
LIITE.....	20
RINNAKKAISTEKSTI.....	20
Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta.....	20

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta (28/2014) on annettu 17.1.2014. Lain 65 § on tullut voimaan 22 päivänä tammikuuta 2014. Muilta osin laki on tullut voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014. Voimaantuloajankohdasta säädetään maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantulosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (702/2014).

Lakia sovelletaan maaseudun kehittämissuunnitelman (*ohjelma*) tavoitteita edistävän yritysjä hanketoiminnan tukemiseen. Yritystukia voidaan myöntää viljelijöille ja heidän perheenjäsenilleen maatilan toiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle sekä mikroyrityksille ja pienille yrityksille muuhun yritystoimintaan kuin maatalouteen. Keskisuurille yrityksille voidaan lisäksi myöntää tukia maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen. Maaseudun hanketoiminnan tukia voidaan myöntää mm. toimenpiteisiin, jotka parantavat maaseudun asukkaiden elinoloja ja viihtyvyyttä, edistävät yleisesti alueen elinkeinotoimintaa taikka tähtäävät koulutuksen tai tiedonvälityksen suunnitteluun ja järjestämiseen. Kehittämissuunnitelma voidaan tukea myös määrättyjä yleishyödyllisiä investointeja. Maaseudun paikallisen kehittämisen edistämiseksi voidaan lisäksi tukea paikallisten toimintaryhmien toimintaa.

Laki liittyy Euroopan unionin maatalouspolitiikan uudistukseen. Lain avulla toteutetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tuella Manner-Suomen uutta, vuosia 2014—2020 koskevaa ohjelmaa.

Laki liittyy seuraavien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten täytäntöönpanoon:

- Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY)

N:o 1083/2006 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013 (*yleisasetus*);

- Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013 (*maaseutuasetus*); ja

- yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013 (*horisontaaliasetus*).

Yleisasetuksessa säädetään useita EU:n rahastoja koskevista yhteisistä säännöistä, joiden tarkoituksena on parantaa eri rahastojen välistä koordinaatiota ja yhdenmukaistaa niiden täytäntöönpanoa. Asetusta sovelletaan, jollei rahastokohtaisissa asetuksissa toisin säädetä. Maaseutuasetus sisältää perussäännökset maaseuturahastosta rahoitettavista toimenpiteistä ja rahastokohtaisista tuen myöntämisen edellytyksistä. Horisontaaliasetus puolestaan sisältää maataloustukirahastoa ja maaseuturahastoa koskevat yleiset säännökset kuten säännökset rahastojen menoista, maksajavirastoista ja todentamisviranomaisista. Asetukseen sisältyvät lisäksi valvontajärjestelmiä ja seuraamuksia koskevat säännökset.

Mainittujen asetusten nojalla komissio voi antaa delegoituja asetuksia ja täytäntöönpanoasetuksia. Maaseudun yritys- ja hanketoiminnan tukia koskevia tarkempia säännöksiä sisältyy mm. seuraaviin asetuksiin:

- Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013

täydentämisestä annettu komission delegoitu asetus (EU) N:o 480/2014;

- Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 täydentämisestä ja siirtymäsäännöksistä annettu komission delegoitu asetus (EU) N:o 807/2014;

- Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 soveltamissäännöistä annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 808/2014;

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenntyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäamis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annettu komission delegoitu asetus (EU) N:o 640/2014;

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenntyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 809/2014 (*horisontaaliasetuksen täytäntöönpanoasetus*).

EU:n uusitut valtioneukisäännöt vaikuttavat myös keskeisesti maaseudun yritys- ja hanketoiminnan tukien myöntämiseen ohjelmakaudella 2014—2020. Valtioneukia koskevista ryhmäpoikkeuksista säädetään tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014 sekä maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 702/2014, minkä lisäksi on annettu mm. Euroopan unionin suuntaviivat maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtioneukista vuosina 2014—2020 (2014/C 204/01). Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähä-

merkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 (*de minimis -asetus*) säädetään tuesta, joka katsotaan määrältään niin vähäiseksi, ettei se vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kilpailua vääristävästi.

Mainitut rahoituskautta 2014—2020 koskevat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset julkaistiin joulukuussa 2013, ja mainitut komission delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset pääosin vuoden 2014 heinäkuussa. Valtioneukisäännöt puolestaan julkaistiin kesä-heinäkuussa 2014 lukuun ottamatta *de minimis* -asetusta, joka julkaistiin vuoden 2013 joulukuussa. EU-lainsäädännön valmistumisen viivästyminen aiheutti sen, että vuotta 2014 varten luotiin unionin tasolla eräitä siirtymäjärjestelyjä ja lainsäädännön soveltamisen aloittaminen pääosin lykkäytyi vuodelle. Aiempaa rahoituskautta koskevia unionin säädöksiä sovelletaan vielä siirtymäjärjestelyjen mukaisesti myönnettäviin tukiin ja eräisiin edellisen ohjelmakauden toimenpiteisiin, jotka saatetaan loppuun enintään kahden vuoden aikana ohjelmakauden päättymisestä.

Maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain valmistelussa on otettu huomioon edellä mainittujen EU-säädösten luonnokset, mistä johtuen laki on jo pääosin ristiriidaton säädöksiin nähden. Uuden EU-lainsäädännön valmistumisen myötä on kuitenkin varmistunut, että lainsäädäntö antaa jäsenvaltioille joissakin asioissa enemmän liikkumavaraa kuin mitä kansallinen laki sallii. Jotta laki vastaisi kaikilta osin EU-lainsäädäntöä ja jotta mainittua liikkumavaraa voitaisiin hyödyntää paremmin tuenhakijoiden eduksi, lain joihinkin säännöksiin olisi tarpeen tehdä muutoksia. Manner-Suomen maaseudun kehittämishojelman 2007—2013 arvioinnin perusteella ja myöhemmässä tarkastelussa on myös käynyt ilmi, että eräitä sellaisia lain säännöksiä, joita on noudatettu jo edellisellä rahoituskaudella voimassa olleen lainsäädännön mukaan, olisi tarkoituksenmukaista kehittää hankkeiden käynnistämisen ja niiden toteuttamisen helpottamiseksi sekä tukien hakemisesta, myöntämisestä ja maksamisesta toimijoille ja viranomaisille aiheutuvan hallinnollisen taakan keventämiseksi.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Lakiin ehdotettujen muutosten tavoitteena on lisätä sääntelyyn uuden EU-lainsäädännön mahdollistamaa väljyyttä, jotta voitaisiin tukea nykyistä laajemmin erityyppisiä hankkeita. Tavoitteena on lisäksi keventää tukiprosessista toimijoille ja viranomaisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa siinä määrin kuin se on unionin säännökset huomioon ottaen mahdollista.

Maaseutuasetuksella toteutettavan unionin maaseudun kehittämispolitiikan prioriteetit liittyvät mm. osaamisen siirtoon ja innovointiin sekä sosiaalisen osallisuuden edistämiseen, köyhyyden vähentämiseen ja talouden kehittämiseen maaseudulla sekä kaikenlaisen maatalouden kilpailukyvyyn parantamiseen ja elintarvikeketjun organisoitumiseen kaikilla alueilla. Tästä johtuu, että vaikka maaseudun kehittämiseen suunnattuja yritys- ja hanketukia maksetaan lähtökohtaisesti maaseutualueille, elintarvikkeiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen myönnettävää tukea sekä tukea viljelijöille maatalon toiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle on mahdollista maksaa myös maan muille alueille. Mainitusta mahdollisuudesta ehdotetaan otettavaksi säännös lain 19 §:ään.

Sääntelyyn lisättäisiin väljyyttä myös siltä osin kuin on kyse EU:n valtioneuvoston soveltamisesta. Lain 24 §:n mukaan kehittämishankkeeseen myönnettävä tuki, joka muodostuisi valtioneuvostoksi, voidaan myöntää vain EU:n valtioneuvoston mukaisena vähämerkityksisenä tukena. EU-lainsäädäntö ei kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, että eräiden kehittämishankkeiden rahoituksessa hyödynnetään EU:n valtioneuvoston sääntöihin liittyviä ryhmäpoikkeuksia, mistä syystä vähämerkityksiseen tukeen viittaava raja ehdotetaan poistettavaksi laista. Mainittua pykälää muutettaisiin myös siten, ettei se enää estä koulutus- tai tiedonvälityshankkeena toteutettaviin esittelyhankkeisiin liittyvien investointien tukemista. Lakiin lisäisi joustavuutta myös 26 §:ään ehdotettu muutos, joka merkitsisi, että paikallisen toimintaryhmän koordinoima teemahanke voisi tarvittaessa sisältää muitakin kuin pelkästään yleishyödyllisiä kehittämishankkeita. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman

2007—2013 arvioinnin perusteella on käynyt ilmi tarve myös sellaisiin teemahankkeisiin, joissa alueen yritysten osallisuus voisi olla nykyistä suurempi.

Lain 30 §:ään, jonka mukaan yritystuella toteutettava toimenpide on toteutettava kokonaisuudessaan kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä, ehdotetaan lisättäväksi yrityksille edullista väljyyttä säätämällä poikkeuksesta, jonka mukaan uuden yrityksen perustamiseen olisi aikaa kolme vuotta. Yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseksi lain 48 §:stä ehdotetaan myös poistettavaksi vaatimus, jonka mukaan yritystuen maksua on haettava vähintään kerran vuodessa. Yritysjärjestelyihin liittyvän tuen siirron helpottamiseksi ehdotetaan lisäksi, että lain 15 §:stä poistetaan vaatimus, jonka mukaan yritystuesta on siirron jälkeenkin jäätävä hakijan omaan käyttöön merkittävä osa. Myös lain 31 §:ään tehtäisiin vähäinen muutos, joka nykyistä paremmin turvaisi mahdollisuuden tuen siirtoon toimintamuodon muutostapauksissa.

Viranomaisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa olisi puolestaan mahdollista vähentää kumoamalla lain 42 §:stä säännös, jonka mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (*ELY-keskus*) on ennen valtakunnalliseen kehittämishankkeeseen haetun tuen myöntämistä hankittava asiasta maa- ja metsätalousministeriön lausunto. Edellisellä rahoituskaudella noudatetulla lausunnotmenettelyllä on pyritty sovittamaan yhteen valtakunnallisia kehittämishanketukia ja maa- ja metsätalousministeriön toimivaltaan aiemmin kuuluneita valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin myönnettäviä tukia, mutta säännöksen voimassa pitämiselle ei ole enää tarvetta, sillä mainittuja tukia ei enää rahoiteta maa- ja metsätalousministeriöstä. Lisäksi viranomaisten välistä tietojen vaihtoa koskevia lain 64 §:n säännöksiä ehdotetaan täydennettäväksi siten, että tiedot voitaisiin tarvittaessa luovuttaa myös sähköisesti tai teknisen käyttöyhteyden avulla. Muutoksella varaudutaan suunnitelmissa olevaan tietojärjestelmien kehittämiseen tavalla, joka nykyistä laajemmin mahdollistaa automaattisen tiedonsiirron muista viranomaisjärjestelmistä ja siten säästää viranomaisten työtä.

EU-lainsäädäntö lähtee siitä, että tuen tulee olla valvottavissa tuetulle toiminnalle tai tue-
tuille investoinneille säädettyinä ns. pysy-
vyysaikana. Jotta viranomaisilla olisi riittävät
oikeudet tarkastaa tuen käyttöä myös niissä
tapauksissa, joissa toiminta tai investointi-
kohde siirretään ennen mainitun ajan pääty-
mistä ELY-keskuksen luvalla toiselle, lain
tarkastuksia koskeviin säännöksiin ehdote-
taan muutosta.

Takaisinperittävälle tuelle maksettavasta
korosta ja sen määräämisestä säädetään lain
56, 57 ja 60 §:ssä. Sääntelyä muutettaisiin,
jotta se vastaisi paremmin horisontaaliese-
tuksen täytäntöönpanoasetukseen sisältyviä
korkosäännöksiä ja jotta koron laskeminen
alkaisi kaikkien kyseisen asetuksen täytän-
töönpanoon liittyvien kansallisten lakien mu-
kaan samasta ajankohdasta. Takaisinperittä-
välle määrälle ei maksettaisi muuta korkoa
kuin viivästyskorke, joka alkaisi juosta 60
päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen te-
kopäivästä.

Lain 34:ään ehdotetaan tehtäväksi EU-
lainsäädäntöön liittyvä muutos, joka merkit-
sisi, että vaatimus tukihakemusten ratkaise-
misesta tukijaksoittain niissä tapauksissa,
joissa viranomainen ei ole asettanut tuelle
hakuaikaa, ei koskisi toimintaryhmän rahoit-
uskiintiöstä rahoitettavia hankkeita. Teknistä
apua ja toimintaryhmän toimintarahaa kos-
keviin lain säännöksiin ehdotetaan myös teh-
täväksi muutokset, joilla selvennetään maini-
tun tuen ja toimintarahaa maksamiseen ja ta-
kaisinperintään liittyvää viranomaistoimival-
lan jakoa. Käsite omarahoitus ehdotetaan
poistettavaksi laista, sillä se saattaa aiheuttaa
sekaannusta tukijärjestelmän hallinnoinnissa
ja on mahdollista korvata käyttämällä muita
laissa määriteltyjä käsitteitä.

Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi tekni-
set muutokset, joilla lain määritelmäsäännök-
siin sisältyvä viittaus Euroopan unionin suo-
rista tuista maataloudelle annetun lain
(193/2013) määritelmäsäännöksiin muutet-
taisiin vastaamaan viimeksi mainittuun lakiin
ehdotettua muutosta (HE 140/2014 vp) sekä
alueiden kehittämisen ja rakennerahasto-
hankkeiden rahoittamisesta annettuun lakiin
sekä vähämerkityksistä tukea koskevaan ko-
mission asetukseen viittaavia säännöksiä täy-
dennettäisiin lisäämällä niihin viittauksen
kohteena olevan uuden säädöksen numero.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Vaikutukset valtiontalouteen ja vi- ranomaisten tehtäviin

Ehdotettu muutos, jolla pidennetään yrityk-
sen perustamistoimenpiteiden loppuunsaat-
tamista koskevaa määräaika, on omiaan
jonkin verran vähentämään määräajan piden-
tämistä koskevia hakemuksia ja niistä viran-
omaiselle aiheutuvaa työtä. Viranomaisten
työtä vähentäisivät myös tarpeettomista lau-
suntomenettelyistä luopumista ja viranomaisten
välisen sähköisen tiedonvaihdon lisää-
mistä koskevat ehdotukset. Muutoksilla olisi
vaikutusta ELY-keskuksiin, Maaseutuviras-
toon sekä maa- ja metsätalousministeriöön.
Sähköisen tiedonvaihdon lisääminen voisi
hieman vähentää myös tietoja luovuttavien
muiden hallinnonalojen viranomaisten työtä.

Laissa tarkoitettut tuet maksetaan valtion ta-
lousarvion momentilta 30.10.64. Tukiin on
varattu koko ohjelmakaudelle 2014—2020
yhteensä 917 miljoonaa euroa, josta EU:n va-
rojen osuus on noin 416 miljoonaa euroa.
Laissa tarkoitettujen hankkeiden julkiseen
rahoitukseen sisältyy lisäksi ohjelman mu-
kaan 74 miljoonaa euroa muuta kansallista
julkista rahoitusta, joka on pääosin kuntien
rahoitusta. Esityksessä tarkoitettua tukijärjes-
telmää toteutetaan valtiontalouden kehyspää-
tösten ja valtion talousarvioiden mukaisten
määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien
puitteissa.

3.2 Yritysvaikutukset

Yritysten hallinnollista taakkaa vähentäisi-
vät muutokset, joilla yrityksen perustamista
koskevaa määräaika pidennettäisiin kahdes-
ta vuodesta kolmeen vuoteen, vaatimus yri-
tystuen maksun hakemisesta vähintään ker-
ran vuodessa poistettaisiin ja tuen siirtoon
liittyviä vaatimuksia kevennettäisiin. Korkoa
koskevien säännösten muuttaminen merkitsi-
si, että takaisinperittävälle tuelle ei tarvitsi
maksaa korkoa, lukuun ottamatta viivästys-
korkoa, joka alkaisi juosta vasta, jos ta-
kaisinperittävää määrää ei olisi maksettu 60
päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen te-
kopäivästä.

Yritykset saisivat hyötyä myös siitä, että
niiden roolia kehittämistuella toteutettavissa

hankkeissa olisi säännösten väljentämisen myötä mahdollista lisätä. Laissa myös selvennettäisiin, että yritystuella voitaisiin tukea elintarvikkeiden jalostusta ja kaupan pitämistä sekä maatalouden ulkopuolelle toimintaan laajentavia maatalousyrityksiä myös kaupunkialueilla.

3.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Ehdotetut muutokset, joilla väljennetään kehittämishankkeisiin ja teemahankkeisiin osoitettavan tuen käytölle säädettyjä edellytyksiä, ovat omiaan edistämään uudentyypin hanketoiminnan ja innovaatioiden synnyttämistä maaseudulle sekä sitä kautta monipuolistamaan elinkeinoja ja parantamaan maaseudun asemaa ja kilpailukykyä.

4 Asian valmistelu

4.1 Valmistelun vaiheet

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 27 päivänä toukokuuta 2014 tekemällään päätöksellä MMM019:00/2014 virkatyönä toteutettavan lain muuttamista koskevan säädöshankkeen. Valmistelu on tehty toimeksiannon mukaisesti tarvittavilta osin yhteistyössä Maaseutuviraston kanssa.

4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Esityksestä on pyydetty lausuntoa seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Maaseutuvirasto, Elintarviketurvallisuusvirasto, Tietosuojavaltuutettu, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Verohallinto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund rf, Paliskuntain yhdistys, Saamelaiskäräjät, ProAgria Maaseutukeskusten liitto, ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, Suomen metsäkeskus, Suomen Kuntaliitto, Suomen Yrittäjät ry, Suomen kylätoiminta ry:n Lea-

der-jaosto, Suomen 4H-liitto sekä Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. Lausuntoja saatiin 22.

Ehdotuksia pidettiin lausunnoissa yleisesti tarpeellisina ja kannatettavina. MTK ry pitää hyväksyttävänä tukialueen laajentumista kattamaan tiettyjen tukimuotojen osalta myös kaupunkialueet. Se pitää kuitenkin hyvin tärkeänä sitä, että tuet ohjataan edelleenkin pääsääntöisesti maaseutualueilla käytettäviksi ja että tuki-intensiteetti on suurempi harvaan asutuilla ja syrjäisillä seuduilla. Hämeen ja Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen katsovat, että maaseutualueen määritelmän tulisi olla täysin selkeä, erityisesti siltä osin kuin on kyse kaupunkien kehysalueista.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavia hankkeita koskeva jatkuva haku lisäisi päätöksenteossa käytettävien menettelytapojen määrää ja siten kasvattaisi viranomaisten työmäärää. Pro Agria puolestaan katsoo, että jatkuva haku tulisi ulottaa koskemaan myös muiden kuin toimintaryhmien rahoittamaa toimintaa.

MTK ry katsoo, että takaisinperittävälle määrälle tulisi laskea viivästyskorkoa vasta takaisinperintäpäätöksen lainvoimaisuudesta lukien silloin, kun takaisinperinnän on katsottava johtuvan lähinnä viranomaisen virheestä. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Suomen kylätoiminta ry esittävät, että eräät yritystukea koskevat helpotukset ulotettaisiin koskemaan myös kehittämishanketukea. Maaseutuvirasto pitää lain soveltamisen kannalta haasteellisenä sitä, että käsitettä tuen siirto käytetään paitsi niiden tapausten osalta, joissa tuen saaja vaihtuu toiseksi, myös säännöksissä, joiden tarkoitus on mahdollistaa tuen säilyminen yritysjärjestelytilanteissa.

Esitystä koskevat muutosehdotukset on sen jatkovalmistelussa otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon. Osaa ehdotuksista ei ole ollut mahdollista toteuttaa muun muassa näkemysten ristiriitaisuuden tai EU-lainsäädännön asettamien rajoitusten vuoksi.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys laeiksi Euroopan unionin suorista tuista maa-

taloudelle annetun lain ja maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 140/2014 vp). Esityksessä Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle anne-

tusta laista on ehdotettu muutettavaksi määritelmiä koskevaa pykälää, johon tässä esityksessä viitataan. Viittaussäännökset on valmisteltu siten, että ne ovat yhteensopivia mainitun esityksen kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

2 §. Soveltamisala. Pykälän 2 momenttiin sisältyvää alueiden kehittämisen ja rakenne-rahastohankkeiden rahoittamisesta annettuun lakiin viittaavaa säännöstä täydennettäisiin lisäämällä säännökseen tämän vuoden alussa vahvistetun lain numero (8/2014). Mainittua lakia sovelletaan alueiden kehittämiseen liittyviin tukiin, jotka rahoitetaan kansallisesta maakunnan kehittämisrahasta tai maaseudun kehittämistä koskevien valtakunnallisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen varatuista kansallisista varoista. Lakia sovelletaan myös Euroopan unionin rakenne-rahastovaroista ja niitä vastaavista kansallisista varoista myönnettäviin laissa tarkemmin määriteltäviin tukiin. Ehdotetulla muutoksella ei ole vaikutusta soveltamisalarajauksen sisältöön, sillä mainitun työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tukijärjestelmiä koskevan lain valmistelu on otettu huomioon muutettavaksi ehdotetun lain valmisteluvaiheessa.

5 §. Määritelmät. Omarahoituksen määritelmän sisältävä pykälän 8 kohta ehdotetaan kumottavaksi. Omarahoituksella tarkoitetaan laissa sellaisia hakijan tavanomaisessa toiminnassaan hallinnoimia yksityisiä tai julkisia varoja tai luontaisuuorituksia, joista hakija hakemansa julkisen rahoituksen lisäksi osoittaa hankkeen toteuttamiseen osuuden hankkeen kokonaisrahoitustarpeen täyttämiseksi. Käsitettä omarahoitus ei käytetä lailla täytäntöön pantavissa Euroopan unionin säännöksissä eikä myöskään mainittuihin säännöksiin perustuvassa raportoinnissa. Kansallisesti käsitettä on käytetty EU:n rahoittamien ohjelmien toimeenpanossa ja mm. valtion talousarviossa, mutta sillä on tarkoitettu lain määritelmästä poiketen EU:n rahastosta osarahoitettavan tuen kansallista lisärahoitusta. Tässä merkityksessä omarahoitus viittaa siis pelkästään julkiseen, ei yksityiseen rahoitukseen. Koska epäyhtenäinen terminologia on omiaan aiheuttamaan sekaannusta tukijärjestelmän hallinnoinnissa, käsite ehdotetaan poistettavaksi laista. Säännökset, joissa käsitettä käytetään, ehdotetaan muotoiltavaksi uudelleen käyttämällä muita pykälään sisäl-

tyviä julkista ja yksityistä rahoitusta koskevia määritelmiä.

Mainitusta muutoksesta johtuen pykälän 4 kohtaan sisältyvää muun kansallisen julkisen rahoituksen määritelmää välttämättä viitattaisiin, että määritelmä kattaisi valtion, kunnan ja muun julkisoikeudellisen yhteisön rahoituksen riippumatta siitä, onko rahoitus nimellisesti osoitettu kyseessä olevaan tuettavaan toimenpiteeseen. Poistettavaksi ehdotettava omarahoitus-käsite viittaa julkisiin varoihin vastaavalla tavalla väljästi. Muutos mahdollistaisi jatkossakin esimerkiksi hankkeeseen tuen lisäksi käytettävän valtion tai kunnan talousarviosta myönnetyn yleisavustuksen huomioon ottamisen arvioitaessa sitä, ylittääkö julkinen rahoitus valtiontuen enimmäismäärän.

Pykälän 11 kohdan viittaus vähämerkityksistä tukea koskevaan komission asetukseen ehdotetaan kohdistettavaksi uuteen de minimis -asetukseen, joka tuli voimaan tämän vuoden alussa.

Pykälän 25 kohtaan tehtäisiin teknisluonteinen muutos, jolla Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain 2 §:n 12 kohtaan kohdistuva viittaussäännös päivitetäisiin vastaamaan mainitun kohdan numerointiin esitettyä muutosta (HE 140/2014 vp). Selvyyden vuoksi viljelijän perheenjäsenen määritelmää myös täsmennettäisiin siten, että se kattaisi kaikki mainitun lain 2 §:n 15 kohdassa puolisoiksi määritellyt henkilöt.

12 §. Tuen määrää koskevat edellytykset. Koska laista ehdotetaan poistettavaksi omarahoituksen määritelmä, pykälän 1 ja 2 momenttiin sisältyvät omarahoitusta koskevat säännökset ehdotetaan muotoiltavaksi uudella tavalla siten, että omarahoituksen sijasta viitattaisiin hankkeen toteuttamiseen käytettävään muuhun julkiseen rahoitukseen tai yksityiseen rahoitukseen.

15 §. Tuen siirtäminen toiselle tuettavan toimenpiteen toteuttamista varten. Pykälän 2 momentti edellyttää, että tilanteissa, joissa tukea siirretään toiselle käytettäväksi tuettavaan toimenpiteeseen, tuesta jää siirron jälkeenkkin hakijan omaan käyttöön merkittävä osa. Säännöksen tarkoituksena on vahvistaa

ja syventää tuen hakijan sitoutumista hankkeen toteuttamiseen.

Pykälä voi kuitenkin tulla sovellettavaksi mm. yhteisömuodon muutoksissa ja yritysjärjestelyissä, joiden osalta 2 momentin vaatimusta ei voida pitää tarkoituksenmukaisena. Tästä syystä yritystuki ehdotetaan rajattavaksi vaatimuksen ulkopuolelle. Pykälä edellyttää joka tapauksessa, että siirto koskee vain osaa tuesta. Lisäksi se edellyttää, että yritystuen siirronsaaja täyttää tuensaajaa koskevat vaatimukset, että valtioneuvoston joudutetaan ja että siirronsaaja vastaa jatkossa tuen ehtojen noudattamisesta sekä jatkaa liiketoimintasuunnitelman toteuttamista.

19 §. *Yritystuella tuettavat toimenpiteet.* Voimassa olevan pykälän 1 momentissa edellytetään, että tuettava toimenpide edistää maaseudulla tapahtuvaa yritystoimintaa. Lain mukaisesta yritystuesta kuitenkin ainoastaan mikroyritysten ja pienten yritysten harjoittamaan muuhun yritystoimintaan kuin elintarvikkeiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen myönnettävä tuki sekä viljelijöille ja heidän perheenjäsenilleen maksettava yrityksen perustamistuki on maaseutuasetuksen mukaan rajattava maaseudulle. Tukea elintarvikkeiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen sekä muuta maatalousyritykselle myönnettävää tukea kuin perustamistukea voidaan näin ollen maksaa myös maaseuduksi luokiteltavien alueiden ulkopuolella. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi mainittua maaseutuasetuksen mukaista jakoa. Tuettavien toimenpiteiden määrittelyä koskevat pykälän 1 ja 2 momentti yhdistettäisiin.

Pykälässä ehdotetaan viitattavaksi maaseudun sijasta maaseutualueisiin, mitä termiä käytetään myös maaseutuasetuksessa, ohjelmassa sekä kaupunki-maaseutu -luokituksessa. Maaseutuasetuksen 50 artiklassa säädetään, että asetusta sovellettaessa hallintoveranomaisen on määriteltävä maaseutualue ohjelmatasolla. Maaseudun kehittämissuunnitelmien hallinnoinnista annetun lain (27/2014) 2 luvussa säädetään ohjelmatyöstä, johon sisältyvät lain 5 §:ssä tarkoitettujen alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien ja lain 6 §:ssä tarkoitettujen paikallisten kehittämissuunnitelmien laadinta. ELY-keskukset ja paikalliset toimintaryhmät tekevät yksityiskohdalliset aluemäärittelyt mainituissa suunnitelmissa ja strategioissa laajapohjaisessa yhteis-

työssä mm. maakunnan yhteistyöryhmän, alueen yhteisöjen ja asiantuntijoiden kanssa. Aluemäärittelyt ovat valmistuttuaan julkisesti saatavilla.

Ohjelmatasolla määritettävän aluejaon pohjana on nykyinen koko maan kattavien paikallistoimintajärjestelmien hyödyntämiseen perustuva kaupunki-maaseutu -luokitus, jonka mukaan maaseutualueet rajataan kaupunkialueiden ja kaupunkien kehysalueiden ulkopuolelle. Koska kaupungin ja maaseudun raja ei ole yksiselitteinen, luokitus huomioi kuitenkin joustavasti myös näiden välivyöhykkeen. Luokitusta koskevat yleispiirteiset kartat ovat nähtävissä Internet-sivuilla osoitteessa ymparisto.fi/kaupunkimaaseutuluokitus. Luokituksen perusteella alueellisessa ohjelmatyössä ELY-keskukset osoittavat tarkoilla kartoilla maaseutualueen ja sen ulkopuolelle jäävän taajama-alueen.

24 §. *Kehittämishankkeeseen sisältyvät toimenpiteet.* Pykälän 2 momentin mukaan kehittämishankkeeseen myönnettävä tuki, joka muodostuisi valtiontueksi, voidaan myöntää vain vähämerkityksisenä tukena. EU:n valtioneuvoston päätös ei kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, että eräiden kehittämishankkeiden osalta tuki myönnetään ryhmäpoikkeusasetusten mukaisesti muuna kuin vähämerkityksisenä tukena. Kyseeseen voi tulla erityisesti yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukainen tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävä tuki. Jotta laki ei estäisi kyseisen mahdollisuuden hyödyntämistä, kyseinen säännös ehdotetaan kumottavaksi.

Pykälän 4 momentin mukaan kehittämishankkeeseen ei voi sisältyä investointeja, yleishyödyllisiä investointeja lukuun ottamatta. Maaseutuasetuksen 14 artikla kuitenkin mahdollistaa sen, että tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevan toimenpiteen puitteissa myönnettävä tuki esittelytoimintaan kattaa myös toimintaan liittyviä investointikustannuksia. Kyse voi olla esimerkiksi sellaisesta oppilaitoksen toteuttamasta, ympäristönsuojeluun liittyvästä tekniikasta tai menetelmästä koskevasta hankkeesta, jonka tarkoituksena on osoittaa kyseisen tekniikan tai menetelmän toimivuus. Joissakin tapauksissa tällaista esittelytoimintaa yhdistetään myös maaseutuasetuksen 35 artiklan mukaiseen yhteistyötoimenpiteeseen. Jotta maaseutuasetuksen

mukaista mahdollisuutta olisi mahdollista hyödyntää kansallisesti, momentin säännöstä ehdotetaan rajattavaksi siten, että pykälän 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen koulutukseen ja tiedonvälitykseen liittyvät hankkeet sekä 5 kohdassa tarkoitettujen yhteistyötoimenpiteet jäisivät investointikustannusten tukemista koskevan kiellon ulkopuolelle. Lisäksi pykälään tehtäisiin tekniluonteinen muutos, jolla 3 momentin säännös yhdistettäisiin mainittuun 4 kohtaan.

Pykälän 5 momenttiin sisältyvä omarahoitusta koskeva maininta korvattaisiin viittamalla tuen lisäksi käytettävään muuhun julkiseen rahoitukseen tai yksityiseen rahoitukseen.

26 §. Teemahanke. Pykälän 1 momentissa säädetään paikalliselle toimintaryhmälle teemahankkeeseen myönnettävästä tuesta. Teemahankkeessa paikallinen toimintaryhmä kokoaa avoimen valintamenettelyn kautta yhteen alueellaan toteutettavia yleishyödyllisiä kehittämishankkeita tai yleishyödyllisiä investointeja, joiden avulla teemaa toteutetaan, sekä sovittaa yhteen hankkeiden toteuttamisen.

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa 2007—2013 koskevassa arvioinnissa on käynyt ilmi, että maassa olisi tarvetta sellaisiin erityyppisiin teemahankkeisiin, joihin alueen yritykset voisivat nykyistä suuremmassa määrin osallistua. Tästä syystä momentista ehdotetaan poistettavaksi vaatimus teemahankkeeseen sisältyvän kehittämishankkeen yleishyödyllisyydestä. Muutoksen myötä teemahankkeeseen olisi siis mahdollista sisällyttää sellaisiakin kehittämishankkeita, joista voi koitua myös suoria hyötyjä yrityksille, edellyttäen, että hankkeet täyttävät 24 §:ssä säädetyt tukikelpoisia kehittämishankkeita koskevat kriteerit.

28 §. Hankesuunnitelma. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin omarahoitusta koskevan määritelmän poistosta johtuvat muutokset.

30 §. Toimenpiteen toteutusaika. Pykälän 1 momentin mukaan yritystuella toteutettava toimenpide on toteutettava kokonaisuudessaan kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Pykälä kuitenkin mahdollistaa myös tätä lyhyemmän määräajan asettamisen toimenpidetarkoituksella. Pykälän 3 momentin mukaan määräaika voidaan perustellusta syystä pidentää hakemuksesta.

Maaseutuasetus ei edellytä mainitun kahden vuoden määräajan soveltamista. Yrityksen perustamistuen osalta asetuksen 19 artikla edellyttää, että tuki maksetaan enintään viiden vuoden kuluessa. Koska yrityksen perustaminen vie useissa tapauksissa kahta vuotta kauemmin ja jotta yrityksille ja viranomaisille ei aiheutuisi ylimääräistä hallinnollista taakkaa määräajan pidentämistä koskevien hakemusten laatimisesta tai käsittelystä, pykälän 1 momentin mukaista määräaika ehdotetaan uuden yrityksen perustamisen osalta pidennettäväksi kolmeen vuoteen.

31 §. Tuen käyttöä koskevat ehdot. Pykälän 5 momenttiin, joka sisältää poikkeuksen tuen kohteena olevan toiminnan tai tuetun investoinnin kohteen luovutusta koskevasta pykälän 4 momentista, lisättäisiin toinen poikkeussäännös, joka merkitsisi poikkeamista paitsi 4 momentista myös 15 §:stä, jonka mukaan vain osa tuesta voidaan siirtää toiselle. Ehdotetun säännöksen mukaan tuki olisi mahdollista siirtää myös kokonaan niissä tapauksissa, joissa on kyse luonnollisena henkilönä harjoitetun toiminnan yhtiöittämisestä tai tuensaajan yhtiömuodon muuttamisesta.

34 §. Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen. Pykälän 1 momentin mukaan tukihakemukset on ratkaistava tukijaksoittain niissä tapauksissa, joissa tuen hakemiselle ei aseteta tiettyä hakuaikaa. Tukiehdot täyttävät hakemukset ratkaistaan valintaperusteiden mukaisessa järjestyksessä maaseutuasetuksessa säädetyllä tavalla. Säännös liittyy maaseutuasetuksen 49 artiklaan, joka koskee toimien valintaperusteiden määrittämiseen ja valintamenettelyyn liittyviä viranomaisten velvollisuuksia.

Yleisasetuksen 34 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaan valintaperusteiden ja hankeehdotusten jättämismenettelyn määrittely kuuluvat paikallisen toimintaryhmän rahoituskäytäntöistä rahoitettavien hankkeiden osalta kuitenkin toimintaryhmän tehtäviin, mistä syystä maaseutuasetuksen 49 artiklaan on tehty tätä koskeva rajausta. Mainittu rajausta ehdotetaan otettavaksi myös pykälän 1 momenttiin. Vaatimus tukihakemusten ratkaisemisesta tukijaksoittain ei siten koskisi hakemuksia, jotka koskevat paikallisen toimintaryhmän rahoituskäytäntöistä myönnettävää tukea. Paikallinen toimintaryhmän kautta rahoitettavia hankkeita koskee ns. jatkuva ha-

ku. Toimintaryhmä tekee hankkeita koskevan tarkoituksenmukaisuusharkinnan ja käyttäen asettamia valintakriteereitä antaa hakemuksesta lausunnon ELY-keskukselle, joka antaa asiaan ratkaisun.

42 §. Tuen myöntäminen. Pykälän 3 momentin mukaan ELY-keskuksen on ennen valtakunnalliseen kehittämishankkeeseen haetun tuen myöntämistä hankittava asiasta maa- ja metsätalousministeriön lausunto. Tukea ei voida myöntää, ellei ministeriö ole hakemusta puoltanut.

Lausunnotmenettelyllä on pyritty takaamaan valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin myönnettävien tukien yhteensovittaminen ja täydentävyys. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän hallinnoimista mainituista hankkeista säädetään kuitenkin nykyisin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan lainsäädännössä, eikä maa- ja metsätalousministeriöllä ole enää niitä koskevaa toimivaltaa. Kun otetaan huomioon tämä muutos sekä se, että toimivalta myöntää valtakunnallisiin hankkeisiin tukea ohjelman varoista on lain 37 §:n mukaisesti keskitetty yhteen ELY-keskukseen, momentin mukaista lausunnotmenettelyä ei ole enää pidettävä tarpeellisena. Pykälän 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi ylimääräisen hallinnollisen taakan välttämiseksi.

48 §. Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen. Pykälän 1 momentin mukaan yritys- ja kehittämishanketuen maksua on haettava vähintään kerran vuodessa. Enintään 24 kuukautta kestävässä hankkeissa maksua voidaan kuitenkin hakea ja tuki maksaa harvemmin, jos Euroopan unionin lainsäädäntö sen sallii. Unionin lainsäädäntö ei kuitenkaan edellytä, että yritystuen maksua tulisi hakea vähintään kerran vuodessa, eikä tätä vaatimusta voida pitää tarkoituksenmukaisena yritystuella tuettavien toimenpiteiden luonne ja toteutusaika huomioon ottaen. Yrityksille aiheutuvan hallinnollisen taakan keventämiseksi vaatimus ehdotetaan poistettavaksi laista.

52 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi muutos, jolla momentissa säädetty viranomaisten ja todentamisviranomaisen tarkastusoikeus ulotettaisiin koskemaan myös niitä tilanteita, joissa tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin kohde siirretään 31 §:n mukaisesti ELY-keskuksen luvalla toiselle ennen EU-lainsäädännön

mukaisen määräajan päättymistä, mutta tukea ei tässä yhteydessä siirry.

Hankkeiden pysyvyydestä säädetään erityisesti yleisasetuksen 71 artiklassa. Pysyvyysoikeus koskee artiklan mukaan infrastruktuuri- tai tuotannollisia investointeja. Vaadittu pysyvyyssika on viisi vuotta loppumaksun suorittamisesta tuensaajalle, ellei jäsenvaltio lyhennä aikaa pk-yritysten osalta kolmeen vuoteen, tai valtiontukisäännöksissä säädetty muu aika. Tänä aikana toimintaa ei voi lopettaa tai siirtää ohjelma-alueen ulkopuolelle eikä toiminnassa voi tapahtua artiklassa tarkoitettua muutosta omistussuhteissa tai muuta merkittävää muutosta ilman että tukea on maksettava takaisin.

Tuen kohteena olevan toiminnan tai tuetun investoinnin kohteen siirtäminen toiselle pysyvyyssaikana edellyttää lain 31 §:n mukaan lupaa, jonka myöntämiseksi ELY-keskuksen on varmistettava, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai kehittämistyön luonne ei olennaisesti muutu. Koska tuetun toiminnan tai investoinnin kohteen pitää olla pysyvyysoikeuden noudattamisen varmistamiseksi valvottavissa myös luvalla tapahtuvan luovutuksen jälkeen, pykälässä tarkoitettu viranomaistarkastus tulisi voida tarvittaessa kohdistaa myös luovutuksen saajaan.

56 §. Takaisinmaksettavan määrän korko. Pykälässä viitataan palautettavalle tai takaisinperittävälle määrälle maksettavan koron osalta Euroopan unionin lainsäädäntöön sekä, siltä osin kuin asiasta ei ole säännöksiä mainitussa lainsäädännössä, säädetään maksettavasta korosta. Pykälän mukaan korko alkaa juosta tuen maksupäivästä.

Horisontaalisen täytäntöönpanoasetuksen 7 artiklan säännökset lähtevät kuitenkin siitä, että takaisinperittävälle määrälle maksetaan korkoa vasta takaisinperintäpäätöksessä määrätystä eräpäivästä. Kyse on tältä osin lain 57 §:ssä tarkoitettua viivästyskorosta. Jotta lain korkosäännökset olisivat linjassa Euroopan unionin säännösten sekä yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanoon liittyviin muihin kansallisiin lakeihin ehdotettujen korkosäännösten kanssa, pykälä ehdotetaan kumottavaksi.

57 §. Viivästyskorko. Koska lain 56 § ehdotetaan kumottavaksi, pykälän viittausta kor-

kolakiin (633/1982) täydennettäisiin lisäämällä siihen lain numero.

60 §. Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, jotta lain säännökset takaisinperittävän määrän suorittamisen eräpäivästä ja määrälle maksettavasta korosta olisivat linjassa Euroopan unionin säännösten sekä yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanoon liittyviin muihin kansallisiin lakeihin ehdotettujen säännösten kanssa. Horisontaaliasetuksen täytäntöönpanoasetuksen 7 artiklan mukaan korkoa aletaan maksaa takaisinperintäpäätöksessä määrätystä eräpäivästä, johon saa olla enintään 60 päivää. Viljelijätukia, maaseudun rakennetukia ja markkinajärjestelyihin liittyviä tukia koskevaan lainsäädäntöön ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan viivästyskorkeo alkaisi juosta 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä. Tämän vuoksi pykälässä ehdotetaan säädettäväksi eräpäivän määräämisestä siten, että maksuaika olisi yhtenevä mainittujen lakien mukaisen maksuajan kanssa.

Jos maksua ei suoriteta viimeistään eräpäivänä, viivästyneelle määrälle tulisi suorittaa 57 §:n mukaista viivästyskorkoa. Horisontaaliasetuksen täytäntöönpanoasetuksen 7 artiklassa viitataan koron määrän osalta kansallisiin säännöksiin, joten korkoa maksettaisiin 57 §:n mukaisesti korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Koska lain 56 § ehdotetaan kumottavaksi, pykälästä poistettaisiin viittaus 56 §:ssä tarkoitetun koron määräämiseen.

64 §. Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen. Pykälän mukaan oikeus luovuttaa viranomaisten välillä tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla koskee vain viimeksi vahvistettua verotusta koskevia tietoja. Pykälän 4 ja 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että muutkin viranomaisten välillä pykälän perusteella luovutettavat tiedot voitaisiin tarvittaessa luovuttaa sähköisesti tai teknisen käyttöyhteyden avulla. Muutos toteutettaisiin siirtämällä teknisen käyttöyhteyden avaamiseen liittyvät säännökset 4 momentista, joka koskee viimeksi vahvistetun verotuksen tietoja, 5 momenttiin, ja ulottamalla ne sekä mahdollisuus tietojen muuhun sähköiseen luovutukseen koskemaan kaikkia pykälän mukaisia tietoja.

Muutos on tarpeen, sillä suunnitelmissa on lisätä teknisten käyttöyhteyksien avulla tapahtuvaa tiedonvaihtoa viranomaistyön helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi. Ehdotetut sähköistä ja teknisen käyttöyhteyden avulla tapahtuvaa tiedonluovutusta koskevat säännökset olisivat pitkälti yhteneviä niiden säännösten kanssa, jotka valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (9/2014) 22 ja 23 §:n mukaan koskevat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla myönnettäviä yritystukia.

65 §. Tekninen apu. Teknistä apua voidaan EU-säädösten mukaan osoittaa ohjelman hallinnointiin, tiedotukseen ja valvontaan sekä eräisiin muihin tukiin liittyviin viranomais-tehtäviin. Pykälän 2 momentin mukaan teknisen avun maksaa Maaseutuvirasto, lukuun ottamatta maa- ja metsätalousministeriön osuutta. Pykälän viittaus maa- ja metsätalousministeriöön on kuitenkin aiheeton, ja se ehdotetaan poistettavaksi. Unionin lainsäädännön mukaan laissa tarkoitettujen tukien maksaminen kuuluu horisontaaliasetuksen 7 artiklassa tarkoitettulle maksajavirastolle. Maksatustehtävää ei ole mahdollista siirtää toiselle viranomaiselle. Maaseudun kehittämisohjelmien hallinnoinnista annetun lain 12 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriö nimeää hallinnonalansa viranomaisen toimimaan maksajavirastona. Maksajavirastoksi on nimetty Maaseutuvirasto.

Pykälässä ei säädetä erikseen teknisen avun takaisinperintää koskevasta toimivallasta. Lain 55 §:n mukaan tuen takaisinperinnästä päättää ELY-keskus. Koska olisi tarkoituksemukaista, että teknisen avun maksava viranomainen päättäisi myös sen takaisinperinnästä, asiasta ehdotetaan otettavaksi säännös pykälän 2 momenttiin.

66 §. Toimintaryhmän toimintaraha. Pykälän mukaan toimintaryhmän toimintarahan myöntämistä koskeva päätösvalta on keskitetty Maaseutuvirastoon. Tuen takaisinperinnästä kuitenkin päättää lain 55 §:n mukaan ELY-keskus. Koska olisi tarkoituksenmukaista, että Maaseutuvirasto päättäisi myös toimintarahan takaisinperinnästä, pykälän 3 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tätä koskeva muutos. Lisäksi pykälässä ehdotetaan täsmennettäväksi, että Maaseutuvirasto päättää toimintarahan maksamisesta.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Ehdotettu aikataulu johtuu maaseudun kehittämistukia koskevan uuden EU-lainsäädännön soveltamiseen liittyvän siirtymäkauden päättymisestä vuoden 2014 lopussa.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Muutettavaksi ehdotetun lain suhde perustuslakiin on arvioitu vuonna 2013 lakia koskevan hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä.

Lain 52 §:ään esitettävällä muutoksella laajennettaisiin pykälässä mainittujen viranomaisten ja todentamisviranomaisen tarkastusoikeus koskemaan myös sellaista tuettua toimintaa tai tuetun investoinnin kohdetta, jonka tuen saaja on 31 §:n mukaisesti ELY-keskuksen luvalla siirtänyt toiselle. Säännös on tarpeen, jotta yleisasetuksen mukaisten toimenpiteen pysyvyyttä koskevien vaatimusten noudattamista voitaisiin valvoa. Tarkastusoikeutta koskisivat samat lain 53 §:ssä säädetyt rajaukset kuin muitakin laissa säädetyt tarkastuksia eikä tarkastusta saisi suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa (PeVL 48/2001 vp. ja PeVL 5/2013 vp.).

Lain 64 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston sekä ELY-keskusten oikeudesta salassapitosäännösten estämättä saada tietoja muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sekä vastaavasti luovuttaa niitä muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle. Tietojen luovutusosoikeus on rajattu tukea koskevan asian käsittelyn, laissa säädetyt tarkastustehtävän hoitamiseksi tai EU:n lainsäädännön noudattamisen valvomiseksi tarpeellisiin tietoihin. Pykälään ehdotettu muutos merkitsisi, että mainittuja tietoja voitaisiin luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

Säännös on merkityksellinen perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyt yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä (PeVL 30/2005 vp. ja PeVL 37/2005 vp.) on

katsottu, ettei viranomaisten välistä tietojen luovuttamista koskeva säännös ole perustuslain näkökulmasta ongelmallinen, jos tietojensaantioikeutta ei tarpeettomasti lavenneta. Perustuslakivaliokunta on todennut, että mahdollisuudesta luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tulee säätää lailla. Lisäksi valiokunta on pitänyt tietojen suojaamista koskevan selvityksen vaatimista tarpeellisena muun muassa siksi, että henkilörekisterin pitäjä voi toimia henkilötietolain 32 §:ään perustuvien velvollisuuksiensa mukaisesti (PeVL 12/2002, s. 5—6 ja PeVL 51/2002 vp., s. 2—3). Lausunnossaan PeVL 14/2002 vp perustuslakivaliokunta on myös todennut, että yleisluonteisten teknistä käyttöyhteyttä koskevien säännösten tulkitseminen ja niihin liittyvien kriteerien toteutuminen jää riippumaan osapuolten välisistä käytännöistä, mikä saattaa olla omiaan heikentämään henkilötietojen suojan toteutumista.

Ehdotettu sähköisen tietojenluovutuksen mahdollistava säännös on tarpeen viranomaisten työn helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi. Säännös täyttää lailla säätämisen vaatimukset, ja teknisen käyttöyhteyden avaamisen edellytyksenä on, että tietoa pyytävä on esittänyt selvityksen luovutettavien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta. Säännös on siinä määrin yleisluonteinen, ettei perustuslakivaliokunnan lausunnossa mainittuja säännöksen soveltamiseen liittyviä riskejä ole mahdollista täysin poistaa, mutta avoimuus on perusteltua, kun otetaan huomioon käytännön tiedonsiirtotarpeisiin liittyvät erot ja se, että teknisen käyttöyhteyden avulla luovutettaisiin pääosin muita kuin salassa pidettäviä tietoja. Säännös on myös varsin tavallinen muuhun tietojen luovutusta koskevaan lainsäädäntöön, esimerkiksi valtiovastuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain vastaaviin säännöksiin verrattuna. Tiedonsaantioikeus on lain mukaan kytkeyty välttämättömyyskriteeriin.

Esitykseen ei sisälly muita perustuslain kannalta huomioon otettavia säännöksiä.

Lakiehdotus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä tavallisessa säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 5 §:n 8 kohta, 42 §:n 3 momentti ja 56 § sekä

muutetaan 2 §:n 2 momentti, 5 §:n 4, 11 ja 25 kohta, 12 §, 15 §:n 2 momentti, 19 ja 24 §, 26 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 5 momentti, 34 §:n 1 momentti, 48 §:n 1 momentti, 52 §:n 1 momentti, 57 ja 60 §, 64 §:n 4 ja 5 momentti, 65 §:n 2 momentti ja 66 §:n 3 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen tukeen tai korvaukseen, joka myönnetään maataloutta harjoittavalle maatalouden tuotantotoimintaan, toiminnasta luopumiseen tai maatalouden rakenteen parantamiseen taikka ympäristötukena, luonnonhaittakorvauksena tai niitä vastaavana tukena tai korvauksena. Porotalous luetaan tällöin maataloudeksi. Lakia ei sovelleta Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahaston), Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tai hallinnointilain 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettussa yleisasetuksessa säädetyistä muista Euroopan unionin rahastoista kuin maaseuturahastosta taikka muista Euroopan unionin rahoitusvälineistä rahoitettavaan tukeen. Tätä lakia ei myöskään sovelleta alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa (8/2014) tarkoitettuihin maaseudun kehittämistä koskeviin valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin tai muihin hankkeisiin eikä maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetussa laissa (1413/2011) tarkoitettuihin hankkeisiin, jotka rahoitetaan kokonaan kansallisista varoista ja jotka eivät perustu hal-

linnointilain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ohjelmaan, eikä sellaiseen kolttalaueen palvelujen kehittämiseen, josta säädetään kolttalain (253/1995) 13 §:ssä.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *muulla kansallisella julkisella rahoituksella* muuta kuin 3 kohdassa tarkoitettua valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön rahoitusta sekä etuutta tai suoritusta, jonka arvo on rahana määritettävissä;

11) *vähämerkityksisellä tuella* Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitettua Euroopan unionin jäsenvaltion myöntämää tukea, rahoitusta ja muuta etuutta;

25) *viljelijän perheenjäsenellä* 24 kohdassa mainitun lain 2 §:n 15 kohdassa tarkoitettua puolisoa sekä mainitun pykälän 16 kohdassa tarkoitettua henkilöä;

12 §

Tuen määrää koskevat edellytykset

Tuki myönnetään prosentuaalisena osuutena tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista. Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti tuki voidaan kuitenkin maksaa kertakorvauksena. Jos tuki ei kata kokonaan toimenpiteen hyväksyttäviä kustannuksia, hakijalta edellytetään selvitystä kustannusten kattamisesta muulla julkisella rahoituksella tai yksityisellä rahoituksella.

Tukea ei voida myöntää siltä osin kuin julkisen rahoituksen osuus tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista ylittää Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn tuettuun toimenpiteeseen myönnettävän julkisen rahoituksen enimmäismäärän. Jos kysymys on ohjelmaan perustuvasta tuesta, tukeen sisältyvän julkisen rahoituksen määrä ei saa ylittää ohjelmassa määriteltyä julkisen rahoituksen enimmäismäärää. Valtiontuen myönnettävä rahoitus yhdessä hakijan hankkeen toteuttamiseen käyttämän muun julkisen rahoituksen kanssa ei saa ylittää valtiontuen enimmäismäärää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset eri toimenpiteisiin myönnettävän tuen tasosta ja enimmäismäärästä Euroopan unionin lainsäädännön ja 7 §:ssä tarkoitettujen varojen asettamisessa rajoissa sekä tuen vähimmäismääristä.

15 §

Tuen siirtäminen toiselle tuettavan toimenpiteen toteuttamista varten

Kehittämishanketta koskevasta tuesta on siirron jälkeenkin jäätävä hakijan omaan käyttöön merkittävä osa.

19 §

Yritystuella tuettavat toimenpiteet

Yritystukea voidaan myöntää uuden yrityksen perustamiseen sekä toimivan yrityksen laajentamiseen tai sen toiminnan olennaiseen muuttamiseen. Tukea voidaan myöntää myös

toimenpiteeseen, joka vahvistaa yrityksen toimintaedellytyksiä. Maatalousyrittäjälle uuden yrityksen perustamiseen myönnettävä tuki ja 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulle muulle yritystoiminnalle myönnettävä tuki voivat koskea vain maaseutualueella toteutettavaa toimenpidettä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tukikelpoisista toimenpiteistä sekä tuen muodosta ja enimmäismäärästä.

24 §

Kehittämishankkeeseen sisältyvät toimenpiteet

Tuettava kehittämishanke voi sisältää:

1) toimenpiteitä tuen kohteena olevan alueen asukkaiden elinolojen ja viihtyvyyden parantamiseksi;

2) toimenpiteitä alueen elinkeinotoiminnan yleiseksi edistämiseksi;

3) toimenpiteitä alueen yritysten perustamisen ja toimintaedellytysten selvittämiseksi ja helpottamiseksi;

4) tiedonvälityksen sekä muun koulutuksen kuin tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen suunnittelua ja järjestämistä;

5) toimenpiteitä yhteistyön lisäämiseksi maatalousalan, ruokaketjun ja metsätalouden toimijoiden sekä muiden maaseudun kehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi jo toimivien ja toimintaa aloittavien tahojen välillä;

6) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden tavoitteita palvelevia yleishyödyllisiä investointeja.

Muuta kuin 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettua toimintaa sisältävään kehittämishankkeeseen ei voi sisältyä investointeja, lukuun ottamatta 6 kohdassa tarkoitettuja yleishyödyllisiä investointeja. Investointina ei pidetä pienhankintaa. Yleishyödyllisenä ei pidetä investointia, jonka hyöty suoraan kohdistuu kilpailtuun elinkeinoalaan.

Kehittämishanketuen määrää vähentävänä tekijänä otetaan huomioon tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot. Tuloina ei pidetä kehittämishankkeessa tuen lisäksi käytettävää muuta julkista ja yksityistä rahoitusta, joka on ilmoitettu kehittämishanketta koskevassa suunnitelmassa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuettavasta toiminnasta sekä tuen enimmäismäärästä.

26 §

Teemahanke

Tukea teemahankkeeseen voidaan myöntää paikalliselle toimintaryhmälle 9 §:n 1 momentin 5—7 kohdassa tarkoitettuun toimintaan. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että paikallinen toimintaryhmä laatii hankkeen yhteisen aihepiirin mukaisesti suunnitelman, jota se toteuttaa yhdessä hankkeeseen osallistuvien muiden toimijoiden kanssa. Toimintaryhmä kokoaa avoimen valintamennettelyn kautta yhteen alueellaan toteutettavia, 24 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja kehittämishankkeita tai mainitussa lainkohdassa tarkoitettuja tavoitteita palvelevia yleishyödyllisiä investointeja, joiden avulla teemaa koskevaa suunnitelmaa toteutetaan, sekä sovittaa yhteen niiden toteuttamisen. Sen estämättä, mitä 15 §:ssä tuen siirtämisen edellytyksistä säädetään, teemahankkeen tuki voidaan siirtää kokonaan. Muilta osin teemahankkeen tukemiseen sovelletaan, mitä kehittämishankkeen tukemisesta säädetään.

28 §

Hankesuunnitelma

Kehittämishankkeen suunnitelmasta on 11 §:ssä säädetyn lisäksi käytävä ilmi hankkeen toteutustapa, toteuttaja, kustannusten eritelmät, tuen osuus kokonaisrahoituksesta, tukimuoto, tuen lisäksi vaadittavan muun rahoituksen toteutustapa ja yhteys siihen ohjelmaan, josta hanke on tarkoitettu rahoitettavaksi, hankkeen vaikutukset ja tulokset sekä muut hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeelliset seikat. Jos tuen lisäksi vaadittavaan muuhun rahoitukseen sisältyy yksityistä rahoitusta, sen osuus on eriteltävä.

30 §

Toimenpiteen toteutus aika

Yritystuella tuettava toimenpide on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä lukuun ottamatta uuden yrityksen perustamista, joka on toteutettava kolmen vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos tämä on toimenpiteen toteutustavan tai yritystoiminnan luonteen kannalta perusteltua taikka jos tuen myöntämiseen käytettävät Euroopan unionin tai valtion rahoitusta koskevat rajoitukset sitä edellyttävät.

31 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Edellä 4 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintönä tai sukupolvenvaihdoksen kautta. Jos kyseessä on luonnollisena henkilönä harjoitetun toiminnan yhtiöittäminen tai tuensaajayhteisön yhteisömuodon muuttaminen, voidaan 4 momentissa ja 15 §:ssä säädetystä poiketen myös kokonaan maksamatta oleva tuki siirtää.

34 §

Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen

Tuen hakemiselle voidaan asettaa hakuaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset on ratkaistava tukijaksoittain lukuun ottamatta hakemuksia, jotka koskevat paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä myönnettävää tukea. Tukiehdot täyttävät hakemukset ratkaistaan valintaperusteiden mukaisessa järjestyksessä hallinnointilain 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa asetuksessa säädetyllä tavalla. Valintaperusteet vahvistaa ennen haun

alkamista maa- ja metsätalousministeriö ohjelman seurantakomiteaa kuultuaan.

48 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Tuki maksetaan vuosittain enintään neljäsä erässä. Kehittämishanketukea voidaan maksaa enakkoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan toimenpiteen toteutuksen kannalta perusteltua. Kehittämishanketuen maksua on haettava vähintään kerran vuodessa. Euroopan unionin lainsäädännön sallimassa maksua voi kuitenkin hakea ja tuen maksaa harvemmin, jos hankkeen kesto on enintään 24 kuukautta.

52 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä hallinnointilain 13 §:ssä tarkoitettulla todentamisviranomaisella siltä osin kuin hallinnointilain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettussa horisontaaliasetuksessa tai sen nojalla säädetään. Jos tukea on 15 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi. Jos tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin kohde on luovutettu 31 §:n 4 momentissa tarkoitettulla luvalla ilman että tukea on samalla siirtynyt, mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella on oikeus tarkastaa luovutettu toiminta tai kohde luovutuksen saajan luona.

57 §

Viivästyskorko

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään 60 §:n 1 momentissa tarkoitettuna eräpäivänä, sille on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn korkokannan mukaan tai, jollei mainitussa lainsäädännössä asiasta säädetä, korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan.

60 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksessä määrätään takaisinperittävä määrä ja ilmoitetaan sen suorittamisen eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä tai, jos kyseinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, tätä edeltävä arkipäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon 55 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

64 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maaseutuvirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus korvauksetta saada verohallinnolta 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään liittyvät tuen hakijaa ja saajaa koskevat viimeksi vahvistettua verotusta koskevat tiedot verohallinnon rekisteristä.

Edellä 1—4 momentissa tarkoitettua tietoa voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoa pyytä-

vän on esitettävä selvitys luovutettavien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta. Saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

65 §

Tekninen apu

Maaseutuvirasto valmistelee teknisen avun käyttösuunnitelman, seuraa sen kokonaiskäyttöä sekä laatii teknistä apua koskevat selvitykset. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa käyttösuunnitelman. Teknisen avun maksaa hakemuksesta Maaseutuvirasto, joka myös päättää sen takaisinperinnästä.

66 §

Toimintaryhmän toimintaraha

Toimintarahan myöntämisestä, maksamisesta ja takaisinperinnästä päättää Maaseutuvirasto. Toimintarahan hakemiseen ja maksamiseen, sen käytön seurantaan ja tarkastukseen sekä takaisinperintään sovelletaan muutoin, mitä niistä tuen osalta säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 2014

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Maa- ja metsätalousministeri *Petteri Orpo*

Laki**maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 5 §:n 8 kohta, 42 §:n 3 momentti ja 56 § sekä
muutetaan 2 §:n 2 momentti, 5 §:n 4, 11 ja 25 kohta, 12 §, 15 §:n 2 momentti, 19 ja 24 §, 26 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 5 momentti, 34 §:n 1 momentti, 48 §:n 1 momentti, 52 §:n 1 momentti, 57 ja 60 §, 64 §:n 4 ja 5 momentti, 65 §:n 2 momentti ja 66 §:n 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

2 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen tukeen tai korvaukseen, joka myönnetään maataloutta harjoittavalle maatalouden tuotantotoimintaan, toiminnasta luopumiseen tai maatalouden rakenteen parantamiseen taikka ympäristötukena, luonnonhaittakorvauksena tai niitä vastaavana tukena tai korvauksena. Porotalous luetaan tällöin maataloudeksi. Lakia ei sovelleta Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahaston), Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tai hallinnointilain 3 §:n 2 kohdassa tarkoitetussa yleisasetuksessa säädetyistä muista Euroopan unionin rahastoista kuin maaseuturahastosta taikka muista Euroopan unionin rahoitusvälineistä rahoitettavaan tukeen. Tätä lakia ei myöskään sovelleta *työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon* alan alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin maaseudun kehittämistä koskeviin valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin tai muihin hankkeisiin eikä maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetussa laissa (1413/2011) tarkoitettuihin hankkeisiin, jotka rahoitetaan kokonaan kansallisista varoista ja jotka eivät perustu hallinnointilain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ohjelmaan, eikä

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen tukeen tai korvaukseen, joka myönnetään maataloutta harjoittavalle maatalouden tuotantotoimintaan, toiminnasta luopumiseen tai maatalouden rakenteen parantamiseen taikka ympäristötukena, luonnonhaittakorvauksena tai niitä vastaavana tukena tai korvauksena. Porotalous luetaan tällöin maataloudeksi. Lakia ei sovelleta Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahaston), Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tai hallinnointilain 3 §:n 2 kohdassa tarkoitetussa yleisasetuksessa säädetyistä muista Euroopan unionin rahastoista kuin maaseuturahastosta taikka muista Euroopan unionin rahoitusvälineistä rahoitettavaan tukeen. Tätä lakia ei myöskään sovelleta alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa (8/2014) tarkoitettuihin maaseudun kehittämistä koskeviin valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin tai muihin hankkeisiin eikä maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetussa laissa (1413/2011) tarkoitettuihin hankkeisiin, jotka rahoitetaan kokonaan kansallisista varoista ja jotka eivät perustu hallinnointilain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ohjelmaan, eikä sellaiseen kolttu-alueen pal-

sellaiseen kolttalueen palvelujen kehittämiseen, josta säädetään kolttalain (253/1995) 13 §:ssä.

velujen kehittämiseen, josta säädetään kolttalain (253/1995) 13 §:ssä.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *muulla kansallisella julkisella rahoituksella* muuta kuin 3 kohdassa tarkoitettua valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön tuettavaan toimenpiteeseen osoittamaa rahoitusta sekä etuutta tai suoritusta, jonka arvo on rahana määritettävissä;

8) *omarahoituksella* sellaisia hakijan taivannomaisessa toiminnassaan hallinnoimia yksityisiä tai julkisia varoja tai luontaisuuorituksia, joista hakija hakemansa julkisen rahoituksen lisäksi osoittaa hankkeen toteuttamiseen osuuden hankkeen kokonaisrahoitustarpeen täyttämiseksi;

11) *vähämerkityksisellä tuella* Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa tarkoitettua Euroopan unionin jäsenvaltion myöntämää tukea, rahoitusta ja muuta etuutta;

25) *viljelijän perheenjäsenellä* 24 kohdassa mainitun lain 2 §:n 12 kohdassa tarkoitettua henkilöä;

12 §

Tuen määrää koskevat edellytykset

Tuki myönnetään prosentuaalisena osuutena tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista. Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti tuki voidaan kuitenkin maksaa kertakorvauksena. Jos tuki ei kata kokonaan toimenpiteen hyväksyttäviä kustannuksia, hakijalta edellytetään selvitystä kustannusten kattamisesta omarahoituksella.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *muulla kansallisella julkisella rahoituksella* muuta kuin 3 kohdassa tarkoitettua valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön rahoitusta sekä etuutta tai suoritusta, jonka arvo on rahana määritettävissä;

(kumotaan)

11) *vähämerkityksisellä tuella* Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitettua Euroopan unionin jäsenvaltion myöntämää tukea, rahoitusta ja muuta etuutta;

25) *viljelijän perheenjäsenellä* 24 kohdassa mainitun lain 2 §:n 15 kohdassa tarkoitettua puolisoa sekä mainitun pykälän 16 kohdassa tarkoitettua henkilöä;

12 §

Tuen määrää koskevat edellytykset

Tuki myönnetään prosentuaalisena osuutena tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista. Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti tuki voidaan kuitenkin maksaa kertakorvauksena. Jos tuki ei kata kokonaan toimenpiteen hyväksyttäviä kustannuksia, hakijalta edellytetään selvitystä kustannusten kattamisesta *muulla julkisella rahoituksella tai yksityisellä rahoituksella*.

Tukea ei voida myöntää siltä osin kuin julkisen rahoituksen osuus tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista ylittää Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn tuettuun toimenpiteeseen myönnettävän julkisen rahoituksen enimmäismäärän. Jos kysymys on ohjelmaan perustuvasta tuesta, tukeen sisältyvän julkisen rahoituksen määrä ei saa ylittää ohjelmassa määriteltyä julkisen rahoituksen enimmäismäärää. Valtiontukena myönnettävä rahoitus yhdessä hakijan omaraahoituksena käyttämien julkisten varojen tai etuuksien kanssa ei saa ylittää valtiontuen enimmäismäärää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset eri toimenpiteisiin myönnettävän tuen tasosta ja enimmäismäärästä Euroopan unionin lainsäädännön ja 7 §:ssä tarkoitettujen varojen asettamissa rajoissa sekä tuen vähimmäismäärästä.

15 §

Tuen siirtäminen toiselle tuettavan toimenpiteen toteuttamista varten

Tuesta on siirron jälkeenkin jäätävä hakijan omaan käyttöön merkittävä osa.

19 §

Yritystuella tuettavat toimenpiteet

Yritystukea voidaan myöntää yritystoimintaa maaseudulla edistävään toimenpiteeseen.

Tukea voidaan myöntää uuden yrityksen perustamiseen sekä toimivan yrityksen laajentamiseen tai sen toiminnan olennaiseen muuttamiseen. Tukea voidaan myöntää myös toimenpiteeseen, joka vahvistaa yrityksen toimintaedellytyksiä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tukikelpoisista toimenpiteistä sekä tuen muodosta ja enimmäismäärästä.

Tukea ei voida myöntää siltä osin kuin julkisen rahoituksen osuus tuettavan toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista ylittää Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn tuettuun toimenpiteeseen myönnettävän julkisen rahoituksen enimmäismäärän. Jos kysymys on ohjelmaan perustuvasta tuesta, tukeen sisältyvän julkisen rahoituksen määrä ei saa ylittää ohjelmassa määriteltyä julkisen rahoituksen enimmäismäärää. Valtiontukena myönnettävä rahoitus yhdessä hakijan *hankkeen toteuttamiseen käyttämän muun julkisen rahoituksen* kanssa ei saa ylittää valtiontuen enimmäismäärää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset eri toimenpiteisiin myönnettävän tuen tasosta ja enimmäismäärästä Euroopan unionin lainsäädännön ja 7 §:ssä tarkoitettujen varojen asettamissa rajoissa sekä tuen vähimmäismäärästä.

15 §

Tuen siirtäminen toiselle tuettavan toimenpiteen toteuttamista varten

Kehittämishanketta koskevasta tuesta on siirron jälkeenkin jäätävä hakijan omaan käyttöön merkittävä osa.

19 §

Yritystuella tuettavat toimenpiteet

Yritystukea voidaan myöntää uuden yrityksen perustamiseen sekä toimivan yrityksen laajentamiseen tai sen toiminnan olennaiseen muuttamiseen. Tukea voidaan myöntää myös toimenpiteeseen, joka vahvistaa yrityksen toimintaedellytyksiä. *Maatalousyritykselle uuden yrityksen perustamiseen myönnettävä tuki ja 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulle muulle yritystoiminnalle myönnettävä tuki voivat koskea vain maaseutualueella toteutettavaa toimenpidettä.*

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tukikelpoisista toimenpiteistä sekä tuen muodosta ja enimmäismäärästä.

24 §

Kehittämishankkeeseen sisältyvät toimenpiteet

Tuettava kehittämishanke voi sisältää:

- 1) toimenpiteitä tuen kohteena olevan alueen asukkaiden elinolojen ja viihtyvyyden parantamiseksi;
- 2) toimenpiteitä alueen elinkeinotoiminnan yleiseksi edistämiseksi;
- 3) toimenpiteitä alueen yritysten perustamisen ja toimintaedellytysten selvittämiseksi ja helpottamiseksi;
- 4) koulutuksen ja tiedonvälityksen suunnittelua ja järjestämistä;

5) toimenpiteitä yhteistyön lisäämiseksi maatalousalan, ruokaketjun ja metsätalouden toimijoiden sekä muiden maaseudun kehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi jo toimivien ja toimintaa aloittavien tahojen välillä;

6) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden tavoitteita palvelevia yleishyödyllisiä investointeja.

Jos tuki muodostuisi 16 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tavoin arvioiden valtiontueksi, tuki voidaan tältä osin myöntää vain vähämerkityksisenä tukena.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua tukea ei myönnetä tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen järjestämiseen.

Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja yleishyödyllisiä investointeja lukuun ottamatta kehittämishankkeeseen ei voi sisältyä investointeja. Investointina ei pidetä pienhankintaa. Yleishyödyllisenä ei pidetä investointia, jonka hyöty suoraan kohdistuu kilpailtuun elinkeinoalaan.

Kehittämishanketuen määrää vähentävänä tekijänä otetaan huomioon tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot. Tuloina ei pidetä kehittämishanketta koskevassa suunnitelmassa ilmoitettua hankkeen omarahoitusta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuettavasta toiminnasta sekä tuen enimmäismäärästä.

24 §

Kehittämishankkeeseen sisältyvät toimenpiteet

Tuettava kehittämishanke voi sisältää:

- 1) toimenpiteitä tuen kohteena olevan alueen asukkaiden elinolojen ja viihtyvyyden parantamiseksi;
- 2) toimenpiteitä alueen elinkeinotoiminnan yleiseksi edistämiseksi;
- 3) toimenpiteitä alueen yritysten perustamisen ja toimintaedellytysten selvittämiseksi ja helpottamiseksi;

4) *tiedonvälityksen sekä muun koulutuksen kuin tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen* suunnittelua ja järjestämistä;

5) toimenpiteitä yhteistyön lisäämiseksi maatalousalan, ruokaketjun ja metsätalouden toimijoiden sekä muiden maaseudun kehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi jo toimivien ja toimintaa aloittavien tahojen välillä;

6) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden tavoitteita palvelevia yleishyödyllisiä investointeja.

Muuta kuin 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettua toimintaa sisältävään kehittämishankkeeseen ei voi sisältyä investointeja, lukuun ottamatta 6 kohdassa tarkoitettuja yleishyödyllisiä investointeja. Investointina ei pidetä pienhankintaa. Yleishyödyllisenä ei pidetä investointia, jonka hyöty suoraan kohdistuu kilpailtuun elinkeinoalaan.

Kehittämishanketuen määrää vähentävänä tekijänä otetaan huomioon tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot. Tuloina ei pidetä *kehittämishankkeessa tuen lisäksi käytettävää muuta julkista ja yksityistä rahoitusta, joka on ilmoitettu* kehittämishanketta koskevassa suunnitelmassa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tuettavasta toiminnasta sekä tuen enimmäismäärästä.

26 §

Teemahanke

Tukea teemahankkeeseen voidaan myöntää paikalliselle toimintaryhmälle 9 §:n 1 momentin 5—7 kohdassa tarkoitettuun toimintaan. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että paikallinen toimintaryhmä laatii hankkeen yhteisen aihepiirin mukaisesti suunnitelman, jota se toteuttaa yhdessä hankkeeseen osallistuvien muiden toimijoiden kanssa. Toimintaryhmä kokoaa avoimen valintamenettelyn kautta yhteen alueellaan toteutettavia, 24 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja yleishyödyllisiä kehittämishankkeita tai mainitussa lainkohdassa tarkoitettuja tavoitteita palvelevia yleishyödyllisiä investointeja, joiden avulla teemaa koskevaa suunnitelmaa toteutetaan, sekä sovittaa yhteen niiden toteuttamisen. Sen estämättä, mitä 15 §:ssä tuen siirtämisen edellytyksistä säädetään, teemahankkeen tuki voidaan siirtää kokonaan. Muilta osin teemahankkeen tukemiseen sovelletaan, mitä kehittämishankkeen tukemisestä säädetään.

28 §

Hankesuunnitelma

Kehittämishankkeen suunnitelmasta on 11 §:ssä säädetyn lisäksi käytävä ilmi hankkeen toteutustapa, toteuttaja, kustannusten eritelvät, tuen osuus kokonaisrahoituksesta, tukimuoto, vaadittavan omarahoituksen toteutustapa ja yhteys siihen ohjelmaan, josta hanke on tarkoitettu rahoitettavaksi, hankkeen vaikutukset ja tulokset sekä muut hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeelliset seikat. Jos omarahoitukseen sisältyy yksityistä rahoitusta, sen osuus on eriteltävä.

30 §

Toimenpiteen toteutusaika

Yritystuella tuettava toimenpide on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Tuettavan toi-

26 §

Teemahanke

Tukea teemahankkeeseen voidaan myöntää paikalliselle toimintaryhmälle 9 §:n 1 momentin 5—7 kohdassa tarkoitettuun toimintaan. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että paikallinen toimintaryhmä laatii hankkeen yhteisen aihepiirin mukaisesti suunnitelman, jota se toteuttaa yhdessä hankkeeseen osallistuvien muiden toimijoiden kanssa. Toimintaryhmä kokoaa avoimen valintamenettelyn kautta yhteen alueellaan toteutettavia, 24 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja kehittämishankkeita tai mainitussa lainkohdassa tarkoitettuja tavoitteita palvelevia yleishyödyllisiä investointeja, joiden avulla teemaa koskevaa suunnitelmaa toteutetaan, sekä sovittaa yhteen niiden toteuttamisen. Sen estämättä, mitä 15 §:ssä tuen siirtämisen edellytyksistä säädetään, teemahankkeen tuki voidaan siirtää kokonaan. Muilta osin teemahankkeen tukemiseen sovelletaan, mitä kehittämishankkeen tukemisestä säädetään.

28 §

Hankesuunnitelma

Kehittämishankkeen suunnitelmasta on 11 §:ssä säädetyn lisäksi käytävä ilmi hankkeen toteutustapa, toteuttaja, kustannusten eritelvät, tuen osuus kokonaisrahoituksesta, tukimuoto, *tuen lisäksi vaadittavan muun rahoituksen* toteutustapa ja yhteys siihen ohjelmaan, josta hanke on tarkoitettu rahoitettavaksi, hankkeen vaikutukset ja tulokset sekä muut hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeelliset seikat. Jos *tuen lisäksi vaadittavaan muuhun rahoitukseen* sisältyy yksityistä rahoitusta, sen osuus on eriteltävä.

30 §

Toimenpiteen toteutusaika

Yritystuella tuettava toimenpide on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä *lukuun ottamat-*

menpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos tämä on toimenpiteen toteutustavan tai yritystoiminnan luonteen kannalta perusteltua taikka jos tuen myöntämiseen käytettävät Euroopan unionin tai valtion rahoitusta koskevat rajoitukset sitä edellyttävät.

ta uuden yrityksen perustamista, joka on toteutettava kolmen vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos tämä on toimenpiteen toteutustavan tai yritystoiminnan luonteen kannalta perusteltua taikka jos tuen myöntämiseen käytettävät Euroopan unionin tai valtion rahoitusta koskevat rajoitukset sitä edellyttävät.

31 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Edellä 4 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintönä tai sukupolvenvaihdoksen kautta.

31 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Edellä 4 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintönä tai sukupolvenvaihdoksen kautta. *Jos kyseessä on luonnollisena henkilönä harjoitetun toiminnan yhtiöittäminen tai tuensaajayhteisön yhteisömuodon muuttaminen, voidaan 4 momentissa ja 15 §:ssä säädetystä poiketen myös kokonaan maksamatta oleva tuki siirtää.*

34 §

Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen

Tuen hakemiselle voidaan asettaa hakuaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset on ratkaistava tukijaksoittain. Tukiehdot täyttävät hakemukset ratkaistaan valintaperusteiden mukaisessa järjestyksessä hallinnointilain 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa asetuksessa säädetyllä tavalla. Valintaperusteet vahvistaa ennen haun alkamista maa- ja metsätalousministeriö ohjelman seurantakomiteaa kuultuaan.

34 §

Hakuaika ja hakumahdollisuudesta tiedottaminen

Tuen hakemiselle voidaan asettaa hakuaika. Jos hakuaikaa ei aseteta, tukihakemukset on ratkaistava tukijaksoittain *lukuun ottamatta hakemuksia, jotka koskevat paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä myönnettävää tukea.* Tukiehdot täyttävät hakemukset ratkaistaan valintaperusteiden mukaisessa järjestyksessä hallinnointilain 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa asetuksessa säädetyllä tavalla. Valintaperusteet vahvistaa ennen haun alkamista maa- ja metsätalousministeriö ohjelman seurantakomiteaa kuultuaan.

42 §

Tuen myöntäminen

Jos kysymys on 37 §:n 3 momentissa tarkoitettusta valtakunnallisesta hankkeesta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on hankittava ennen tuen myöntämistä maa- ja metsätalousministeriön lausunto. Tukea ei voida myöntää, ellei ministeriö ole hakemusta puoltanut.

48 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Tuki maksetaan vuosittain enintään neljässä erässä. Kehittämishanketukea voidaan maksaa enakkoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan toimenpiteen toteutuksen kannalta perusteltua. *Yritys- ja kehittämissanketuen maksua on haettava vähintään kerran vuodessa. Euroopan unionin lainsäädännön salliessa maksua voi kuitenkin hakea ja tuen maksaa harvemmin, jos hankkeen kesto on enintään 24 kuukautta.*

52 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä hallinnointilain 13 §:ssä tarkoitettulla todentamisviranomaisella siltä osin kuin hallintolain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettussa horisontaalijasetuksessa tai sen nojalla säädetään. Jos tukea on 15 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

42 §

Tuen myöntäminen

(3 mom. kumotaan)

48 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Tuki maksetaan vuosittain enintään neljässä erässä. Kehittämishanketukea voidaan maksaa enakkoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan toimenpiteen toteutuksen kannalta perusteltua. Kehittämishanketuen maksua on haettava vähintään kerran vuodessa. Euroopan unionin lainsäädännön salliessa maksua voi kuitenkin hakea ja tuen maksaa harvemmin, jos hankkeen kesto on enintään 24 kuukautta.

52 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä hallinnointilain 13 §:ssä tarkoitettulla todentamisviranomaisella siltä osin kuin hallinnointilain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettussa horisontaalijasetuksessa tai sen nojalla säädetään. Jos tukea on 15 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirretty muulle taholle, on edellä mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi. *Jos tuen kohteena oleva toiminta tai tuetun investoinnin kohde on luovutettu 31 §:n 4 momentissa tar-*

koitetulla luvalla ilman että tukea on samalla siirtynyt, mainituilla viranomaisilla ja todentamisviranomaisella on oikeus tarkastaa luovutettu toiminta tai kohde luovutuksensaajan luona.

56 §

Takaisinmaksettavan määrän korko

Tuen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittävälle määrälle korkoa siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään tai, jollei mainitussa lainsäädännössä asiasta säädetä, korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua vuotuista korkoa lisätyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Korkoa on suoritettava siitä päivästä, jona Maaseutuvirasto on maksanut tuen, 60 §:n 1 momentissa tarkoitettuun eräpäivään.

(56 § kumotaan)

57 §

Viivästyskorko

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään 60 §:n 1 momentissa tarkoitettuna eräpäivänä, sille on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn korkokannan mukaan tai, jollei mainitussa lainsäädännössä asiasta säädetä, korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan.

57 §

Viivästyskorko

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään 60 §:n 1 momentissa tarkoitettuna eräpäivänä, sille on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn korkokannan mukaan tai, jollei mainitussa lainsäädännössä asiasta säädetä, korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan.

60 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksessä määrätään takaisinperittävä määrä, 56 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamisen eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai

60 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksessä määrätään takaisinperittävä määrä ja ilmoitetaan sen suorittamisen eräpäivä, joka on 60 päivän kuluttua takaisinperintäpäätöksen tekopäivästä tai, jos kyseinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, tätä edeltävä arkipäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai

tiedon 55 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

64 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maaseutuvirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada verohallinnolta 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään liittyvät tuen hakijaa ja saajaa koskevat viimeksi vahvistettua verotusta koskevat tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti verohallinnon rekisteristä. Tiedot on annettava maksutta. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoa pyytävän on esitettävä selvitys luovutettavien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Edellä 1—3 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

65 §

Tekninen apu

Maaseutuvirasto valmistelee teknisen avun käyttösuunnitelman, seuraa sen kokonaiskäyttöä sekä laatii teknistä apua koskevat selvitykset. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa käyttösuunnitelman. *Lukuun ottamatta maa- ja metsätalousministeriön osuutta teknisen avun maksaa hakemuksesta Maaseutuvirasto.*

66 §

Toimintaryhmän toimintaraha

Toimintarahan myöntämisestä päättää Maaseutuvirasto. Toimintarahan hakemiseen ja maksamiseen, sen käytön seurantaan ja tar-

tiedon 55 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

64 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maaseutuvirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus *korvauksetta* saada verohallinnolta 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään liittyvät tuen hakijaa ja saajaa koskevat viimeksi vahvistettua verotusta koskevat tiedot verohallinnon rekisteristä.

Edellä 1—4 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoa pyytävän on esitettävä selvitys luovutettavien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta. Saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

65 §

Tekninen apu

Maaseutuvirasto valmistelee teknisen avun käyttösuunnitelman, seuraa sen kokonaiskäyttöä sekä laatii teknistä apua koskevat selvitykset. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa käyttösuunnitelman. Teknisen avun maksaa hakemuksesta Maaseutuvirasto, *joka myös päättää sen takaisinperinnästä.*

66 §

Toimintaryhmän toimintaraha

Toimintarahan *myöntämisestä, maksamisesta ja takaisinperinnästä* päättää Maaseutuvirasto. Toimintarahan hakemiseen ja mak-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kastuksiin sekä takaisinperintään sovelletaan, mitä niistä tuen osalta säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

samiseen, sen käytön seurantaan ja tarkastuksiin sekä takaisinperintään sovelletaan *muutoin*, mitä niistä tuen osalta säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*
